

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 91

Číslo: 44

30. října 2011

Cena: 7 Kč

K 70. VÝROČÍ ÚMRTÍ FRANTIŠKA BÍLKA - VILA PLNÁ SYMBOLŮ

13. října uplynulo přesně sedmdesát let od úmrtí umělce a mystika Františka Bílka. Jeho dílo i život byly úzce spojeny s naší církví, a tak si toto významné výročí připomínáme v říjnu a listopadu řadou setkání. Jedno z nich se konalo právě ve zmíněný den v umělcově vile na pražských Hradčanech a zúčastnil se ho kromě bratra patriarchy Tomáše Butty i synodní senior Českobratrské církve evangelické a předseda ERC Joel Ruml a její místopředseda Daniel Faiřr. Následoval duchovní koncert v kostele Jana Křtitele Na Prádle, s úvodním slovem Martina Jindry.

Vilou, postavenou v roce 1911 a vloni v září po dvouleté rekonstrukci opět otevřenou, naši skupinku asi 40 lidí provázela dr. Hana Larvová z Galerie hl. města Prahy. Její zasvěcený výklad přinesl řadu zajímavých a pro mnohé z nás nových informací. Dozvěděli jsme se, že vila, která patří mezi nejoriginálnější památky secesního symbolismu, se nachází na místě opevnění z doby Marie Terezie, ohraničeném čtyřmi bastiony. Už od počátku vzbuzovala značnou pozornost, od soudobé architektury ji odlišoval zejména půdorys ve tvaru prstence, režné zdívo, které Bílek chápal jako přírodní materiál a nechtěl ho ničím zakrývat, specifické řešení včetně archaizujícího egyptského sloupoví i plochá střecha, první tohoto typu v Praze. V některých diskusích se dokonce stavba přirovnává k náčrtům Šalomounova chrámu.

Bílek si přál vystavět příbytek, který by byl současně pracovnou, obydlím i chrámem, což se mu, jak jsme mohli posoudit, povedlo dokonale. Západní část vyčlenil na ateliér, druhé polovině pak přisoudil rezidenční funkci. Obě jsou uvnitř organicky propojeny řadou prostupů, okének a průduchů. Tento prvek je jedním z rysů, které zjemňují stavbu, která zvenčí může působit poněkud stroze. Všichni přítomní museli souhlasit s dr. Larvovou, že Bílek nebyl v první řadě architekt, nýbrž výtvarník, a stavba tedy

není ani tak architektonickým, jako výtvarným dílem – se svou specifickou ideou. Všechny formy jsou zde navzájem propojeny – při procházce vilou je duch umělce patrný ze všech jejích zákoutí: a to duch Bílka sochaře, kreslíře, autora užitého řemesla a umění, grafika... též filosofa, vizionáře...

Vejdeme-li do Bílkovy vily, na první pohled nás zaujme fakt, že žádný půdorys zde není pravoúhlý; zkosené rohy jsou navíc kombinovány s výklenky a zaoblenými rohy kolem oken – což narušuje základní geometrii a státnost a umocňuje dojem vizuálního pohybu. Tento rys dokumentuje jedno z uměleckých děl, „Pohyb matky, když dává chléb“ - pohyb země, obilného pole, což mimochodem evokuje i obecně známou charakteristiku půdorysu budovy – stopu kosy sklizející obilí, života „jako pole plného zralých klasů“. Motiv klasu zde nalezneme v mnoha detailech – na sloupech, klikách, na kování, vyřezané na dveřích... Pro Bílka byl symbolem životodárné síly, ale například i symbolem eucharistickým, vykoupění... Příklon Bílka k těmto motivům byl způsoben faktem, že na rozdíl od jiných umělců brojil proti uměleckým stylům, včetně secese a jejímu „bezduchému ornamentu“, proti romantickému historismu 19. století svých kolegů: pro něj byla zásadní křesťanská spiritualita a jediným uznávaným slohem byla příroda. Jako dílo Boží, s jejími zákonitostmi a proměnami. Mimochodem, podobně svérázný postoj zaujímal umělec také například k fotografii, která podle něj nevypovídala o skutečné podstatě zvěčněné osoby, a tak se jich dochovalo jen málo; jednou z výjimek je portrét Bílka z doby, kdy odchází na studia do Paříže.

To vše se naše skupinka dozvěděla od dr. Larvové ještě v přízemních prostorech, kde jsme navštívili jídelnu a pracovnu; co do výtvarnosti převládaly tu podobizny přátel a rodiny, plastiky a

Dokončení na str. 3

Setkání u příležitosti 70. výročí úmrtí Františka Bílka v jeho vile v Praze na Hradčanech

SPOLEK V DUCHU DEMOKRACIE A DIALOGU

Není to tak dlouho, co se na Husitské teologické fakultě UK konalo shromáždění, které slavnostně zahájilo nový akademický rok 2011-12. Děkan fakulty nás tehdy pozval na několik dalších akcí, z nichž jednou bylo setkání přátel a absolventů této fakulty. Proběhlo 14. října a výsledkem bylo i rozhodnutí založit Spolek přátel a absolventů, které jsme odhlasovali.

K podrobnostem programu setkání 14. října: iniciátor myšlenky vzniku spolku, děkan fakulty, prof. ThDr. Jan Blahoslav Lášek zde zprvu hovořil o tom, jaké je poslání školy na Univerzitě, v životě národa, naší a dalších církví; zmínil situaci v roce 1989, kdy jsme se stali součástí otevřené evropské společnosti a naším úkolem coby akademické instituce bylo hlásání ideálů, jejichž zdrojem je, kromě jiného, česká reformace i římskokatolický reformismus; ideálů namířených proti fanatismu a neoliberalismu, které relativizují hodnotový systém.

Zmínil též, že fakulta, která nyní vstupuje do 62. roku své existence, zdaleka nevychovává jen duchovní. Díky reformě, jejímž duchovním otcem byl prof. Kučera, se zde pěstují disciplíny, ze kterých vycházejí pracovníci mnoha profesí; je školou konfesní tolerance.

Podrobnosti o konkrétních možnostech studia a jednotlivá odvětví činnosti fakulty, která má dnes přes tisíc studentů, představili příslušní proděkan: proděkan pro studijní záležitosti Doc. ThDr. Jiří Vogel Th.D., proděkanka pro vědu a výzkum

ThDr. Kamila Veverková Th.D. a Mgr. Jan Pavlík, Th.D., který pohovořil o strategiích rozvoje včetně technického vybavení, nových přírůstků v knihovně, podpory studentů, celoživotního vzdělávání a souvisejících tématech. Činnost akademického samosprávného orgánu pak představil doc. PhDr. Zdeněk Vojtíšek Th.D., předseda akademického senátu, jehož krátký, zato vpravdě výstižný projev vzbudil nemalý zájem: Vyjádřil radost nad účastí a ochotou přítomných podílet se na zmíněném projektu; přítomných coby partnerů, soupeřů akademického senátu v boji proti duchu doby, proti pseudonáboženství dneška, které mění vzdělání na zboží, kulturu na obchodní artikl, univerzitu na továrnu na tituly a univerzitní společenství na výrobní linku na předávání zpeněžitelných informací. Tento boj má v současné době podobu snahy o zachování menzy.

Po těchto slovech se ještě jednou ujal slova děkan a blíže specifikoval důvody, proč založit zmíněný spo-

lek: absolventi a další spřízněné duše by měli mít příležitost k vzájemnému dialogu, setkávání, ke sdělování životních zkušeností. Spolek bude oficiální platformou pro jejich schůzky, bude též pořádat akce, jako jsou plesy či koncerty, k čemuž fakulta sama nemá zákonné možnosti ani finanční a lidské kapacity. Spolky mají v naší zemi dobrou tradici již od dob národního obrození, jsou nositeli ducha demokracie a dialogu.

Osobně si ze srdce přeji, tak jak to vyjádřil na setkání i prof. ThDr. Zdeněk Kučera, aby se spolku absolventů a přátel naší fakulty dařilo; jeho zakládající shromáždění s volbami představenstva proběhne 31. března 2012. Již nyní funguje přípravný výbor, jehož členové jsou: dr. Milan Šimek, Th.D., Mgr. Jitka Wendlíková a Mgr. Jan Bodnár. Jsou otevření veškerým návrhům a připomínkám, jejich e-mailové kontakty jsou k dispozici na webových stránkách fakulty.

Klára Břeňová
absolventka HTF UK

Ze setkání absolventů Husitské teologické fakulty UK

**Na opravy a údržbu
Památníku Mistra Jana Husa v Husinci
můžete přispět i vy
na účet:**

43-570420277 / 0100

Variabilní symbol: 9 + číslo náboženské obce

Slova naděje

Bůh je při tobě: silnější než události doby, větší než mocní země, širší než hranice tohoto světa, mocnější než panovníci všech zemí. Bůh je při tobě.

Bůh je s tebou: jistější než všechny jistoty, bohatší než všechna bohatství, věčnější než všechny časy, mohutnější než všechny síly. Bůh je s tebou.

Bůh je v tobě: utěšitel v jakémkoli strachu. Hlubší než jakýkoli strach. Ochránce při jakémkoli ohrožení. Rádce při jakémkoli omylu. Dodavatel odvahy v jakémkoli selhání. Bůh je v tobě.

Bůh je před tebou: Útočiště v jakémkoli nebezpečí. Vysvobození z jakékoli tísně. Opора v jakémkoli ohrožení. Obhájce v jakémkoli vězení. Bůh je před tebou.

Bůh je za tebou: spolehlivý v jakémkoli zmatku, hodnověrný v jakémkoli nejistotě, nosný jako most, ochraňující jako výzbroj. Bůh je za tebou.

Je to ten jediný Pán, který své ruce drží nad tebou a jeho láska tě nese, který tě ochraňuje v životě a probudí tě do velikonočního rána: Otec a Syn a Duch svatý.

Detlef a Jürgen Kuhnovi,
přeložil Zdeněk Svoboda

**Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ
VYZNAVAČSKÉ PŘÍBĚHY**

27

Petrovo vyznání u Cesareje Filipovy**Mt 16,13-20**

Pokračování z minulého čísla

Ještě později měl Herodes Agrippa nazvat toto město Neroneas na počest císaře Nerona. Každý, kdo viděl Cesareu Filipovu, byť jen zdálky, a spatřil to bohatství lesknoucího se mramoru, nemohl nepomyslet na moc a božství Říma.

A teď si představme, že tady stojí Ježíš. Galilejský tesař bez domova a bez krejcaru, obklopen dvanácti velmi obyčejnými muži. A právě v této chvíli pravověrní Židé kují své pikle a plánují zničit ho jako nebezpečného heretika. On stojí na území, které je zaplněno chrámy syrských bohů; na místě, odkud shlíželi dolů řečtí bohové; kde se do mysli mužů vkrádala historie Izraele; kde skvělost mramoru císařovy bohoslužby dominovala nad krajinou a přitahovala zrak. A právě tady stojí tento tesař a překvapivě se ptá mužů, co si oni o něm myslí, kdo on je, a očekává odpověď „Syn Boží“. Je to jako by se Ježíš promyšleně postavil na místo, kde byla v pozadí světová nábožen-

ství v celé své historii a jako by požadoval, aby ho s nimi srovnávali a aby se mu dostalo příznivé odpovědi. Je jen málo scén, ze kterých vyznačuje Ježíšovo vědomí o vlastním božském původu v tak oslnivém světě.

NEPŘÍMĚRNOST LIDSKÝCH KATEGORIÍ

A tak se Ježíš u Cesareje Filipovy rozhodl požadovat na svých učednících, aby se o něm vyjádřili. Než se vydá na svou těžkou cestu, musel předem vědět, jestli někdo alespoň mlhavě pochopil, kdo on vlastně je. Nepoložil tu otázku přímo, začal dotazem, za koho jej lidé pokládají. Někteří říkali, že on je Jan Křtítel. Herodes Antipas nebyl jediný, kdo si myslel, že se v něm vrátil ze smrti do života Jan Křtítel. Jiní se domnívali, že je Eliáš. Tím říkali, že Ježíš je tak veliký jako největší z proroků – protože na Eliáše se vždycky pohlíželo jako na vrchol a prince prorocké linie. Také říkali, že Ježíš je předzvěst, rychlý posel před Mesiášem. U

Malachiáše se setkáváme s následujícím Božím slibem: „Hle, posílám k vám proroka Eliáše, dříve než přijde den Hospodinův veliký a hrozný“ (3,23). K takovému dni očekávali Židé návrat Eliášův před příchodem Mesiáše; a dodnes pro něj nechávají volnou židli, když slaví Velikonoce. Protože když přijde Eliáš, Mesiáš nebude daleko. Ježíše tedy viděli jeho současníci jako Mesiášova posla a předzvěst přímého Božího zásahu. Jiní lidé říkali, že Ježíš je Jeremjáš. Tento prorok měl zvláštní místo v očekávání lidu Izraele. Věřilo se, že předtím, než lid odešel do exilu, vzal Jeremjáš z chrámu archu a kadidlový oltář a ukryl je v opuštěné jeskyňce na hoře Nebo, a že se před příchodem Mesiáše vrátí a ukáže je a sláva Boží k lidu zase přijde (2. Makabejská 2,1-12). Ve 2. Ezdráš 2,18 je tento Boží slib: „Ku pomoci ti pošlu své služebníky Izajáše a Jeremjáše.“

Jiřina Kubíková
Pokračování příště

Nad Písmem**CO ZNAMENÁ BÝT KŘESŤANEM? Mt 23,1-12**

Ve vybraných verších 23. kapitoly Matoušova evangelia Ježíš promlouvá ke svým učedníkům, kteří se mají chovat tak, aby se podstatně odlišovali od zákoníků a farizeů, jež jsou uvedeni jako negativní příklady chování a vystupování (23,4-7). „Svazují těžká břemena a nakládají je lidem na ramena, ale sami se jich nechťejí dotknout ani prstem. Všechny své skutky konají tak, aby je lidé viděli: rozšiřují si modlitební řemínky a prodlužují třásně, mají rádi přední místa na hostinách a přední sedadla v synagógách, líbí se jim, když je lidé na ulicích zdraví a říkají, Mistře.“

Připomeňme si, že farizeové tvořili náboženské hnutí především v Palestině od 2. století př. Kr. až do 1. století po Kr. Odlišovali se od ostatních svou vírou ve svobodnou vůli, v přežití duše po smrti a v odměny a tresty po smrti. Vedle Tóry spoléhali i na ostatní knihy Písma a na ústní tradici, aby doplnili a přizpůsobili Tóru. Farizeové měli znaky jak politického hnutí, tak filosoficko-náboženské školy podobné mnohým řeckořímským školám. Před rokem 70 po Kr. se zajímali především o rituální čistotu, dávání desátků a zachování soboty. V Matoušově evangeliu se objevují jako hlavní protivníci Ježíše a jeho učedníků. V podstatě celá 23. kapitola se svým šestinásobným zvoláním: „Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci“, shrnuje konflikt mezi Ježíšem a jeho protivníky a připravuje na Ježíšovo uvěznění a jeho smrt.

Když přemýšlím nad Ježíšovými výroky z 23. kapitoly Matoušova evangelia, říkám si, jak často bychom si je měli připomínat zejména my kazatelé, faráři, správcové sborů, farmostí, náboženských obcí. Nikdy bychom neměli připustit, abychom žili dvojaký

život. Život soukromý a veřejný. Nic totiž nepřipravilo více církev o důvěru a dobré jméno mezi lidmi než skutečnost, že její členové i představitelé sice mluví - kážou, ale podle toho nežijí. Jak se lidově říká: „Kážou vodu a pijí víno.“ Tato skutečnost je jednou z nejtěžších ran a nemocí církve. A Ježíš ji odhaluje právě na zákonících a farizeích. Mám doma vystřižený hezký článek, který kdysi napsala do ČZ Jana Šilerová právě na toto téma, jak nikdo z nás nemáme mít „soukromý a veřejný“ život. „Jinak doma, jinak před lidmi, jinak v kostele, jinak venku, jinak v telefonu, jinak z kazatelny. Vždyť všechno, co děláme, říkáme i myslíme, jako bychom Kristu činili. Všechny naše nedostatečnosti, slabosti a hříchy nás vždycky dostihnou. Tu zkušenost máme za sebou určitě všichni.“

S Ježíšem Kristem v křesťanství se to často má jako s cenným starým obrazem, který jako vzácné dědictví, rodinou už téměř zapomenuté, visí někde v rohu pokoje našeho života. Ježíš ztrácí barvy a s tím i to, jak nás uchvacuje. Ne, že by se z našeho života stáhl, ale lidé, kteří mu chtěli ve víře svěřit svůj život, už nemají trpělivost čekat na jeho působení. Berou věci (sebe sama) do svých rukou, hlavně aby to fungovalo. Mnoho lidí vidí znak duchovního zdraví v misijním působení, v početném růstu společenství. Je jistě krásné, když do sboru přicházejí noví lidé a jejich život to obohacuje. Řada sborů však celé roky neroste. Některé dokonce chřadnou. Příčinou může být nezdravý vývoj. To je třeba snést i ve srovnání s minulostí. Jako by bylo povinností mít úspěch, abychom si udrželi stávající status, ale tak to přece Pán Ježíš nevidí. Někteří, zejména mladí křesťané pracují jako

rozvíjející se odvětví v ekonomice. Co je však dobré pro marketing, může být nebezpečné pro církev. Právě sen o velikosti a úspěchu nechává Ježíše vyblednout. Jeho jméno slouží často už jen jako ochranná známka určitého hnutí, ale my přece chceme získávat lidi, kteří jsou bez Ježíše ztraceni.

Michel Quist ve své knize Mezi člověkem a Bohem píše: „Hlásat evangelium celým svým životem neznamena postavit se za stůl a kázat. Znamená to být otevřen Duchu a prostoupen evangeliem tak, že tvé city, myšlenky, úsudky, mentalita se staly Kristovými.“

Působit na druhé můžeme různými způsoby. Zde zejména platí, že lidé zapomenou na to, co jste říkali, ale nikdy nezapomenou, jak se vedle vás cítili. Umí-li farář naslouchat, uvolňuje cestu pro setkání s Boží láskou. O Ježíši Kristu se nedebatuje. Toho přijímáme.

Jestliže dnešní svět něčím stůně, pak je to nedostatek lásky. Je těžké najít cestu z tohoto bludiště spletitých cest, kde chybí pevný bod, kde pravdy, které platily dnes, už zítra platit nemusí, kde naráží jeden do druhého, kde vládne právo silnějšího. A tady se stále otevírá pole působnosti pro církev, která učí přivádět k pramenům, ze kterých lidé mohou čerpat posilu pro sebe i pro druhé.

Ježíš hlásal Boží království. Jeho radostná zvěst spočívá v tom, že Bůh chce vládnout v nás. Jestliže přijmeme Boží království, jestliže bude Bůh opravdu vládnout v našem životě, pak se staneme sami sebou. To znamená: spasení, vysvobození, uzdravení. Buďme vděční, nalezneme-li svou hlubinu bezpečí ve svém nitru, to jest v Bohu.

Lenka Palčovičová

Z kazatelského plánu**20. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU**

Hospodine, ty mě neopouštěj, nevzdaluj se ode mne, můj Bože, na pomoc mi pospěš, Panovníku, moje spásu!

ŽALM 38,22-23

První čtení z Písma: Micheáš 3,5-12

Tužby:

2. Aby nás milost Kristova osvobodila od Božího soudu, modleme se k Hospodinu.

3. Za Boží lásku, milost a odpuštění, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písma:

Všemohoucí, milosrdný Otče, jen díky tobě koná tvůj věřící lid bohoslužbu v duchu a v pravdě. Prosíme tě, ať usilujeme o tvá nebeská zaslíbení. Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: 1. Tesalonickým 2,9-13

Evangelium: Matouš 23,1-12

Verše k obětování: Žalm 103,2,5

Verš k požehnání: Žalm 16,11

Modlitba k požehnání:

Prosíme tě, Hospodine, Bože náš, i nadále nám milostivě pomáhej a stále nás obnovuj svým slovem a svátostmi. Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 32, 34, 52, 59, 63, 85, 167, 180, 182, 314

Pane, říkají o nás, že jsme národ ateistů.

Ale většina lidí i u nás uznává,

že aspoň „něco“ nebo dokonce „Někdo“ nad námi musí být.

Přesto mnozí evidentně neví, odkud a kam jdou,

neznají cíl a smysl svého života, bloudí ve tmě,

jsou nešťastní a frustrovaní i když to všelijak zastírají.

Ty víš, jak ráda bych jim posvítila na cestu,

jenže tenhle druh tmy neprosvítí ani silné reflektory.

Uznávám, že musím začít u sebe, ne od nich.

Musím milovat, jak ty miluješ nás. Jen tak budu žít ve světle,

jen tak mohu na cestu k tobě posvítit i druhým.

Prosím, pomoz mi s tím.

Marie Svatošová – Normální je věřit.

K 70. VÝROČÍ ÚMRTÍ FRANTIŠKA BÍLKA...

Dokončení ze str. 1
menší grafiky. Dochovala se zde i převážná část Bílkem navrženého nábytku a mramorová busta jeho ženy. Prostory byly pojaty intimněji oproti prvnímu patru, dnes poskytujícímu místo pro samotnou expozici. Při rekonstrukci se podařilo posilovat rezidenční charakter přízemí v podobě obnovy nádherné původní výmalby – techniky pracné a nákladné. Podařilo se obnovit i Boží muka v prostorách jídelny, která připomínala původním obyvatelům Boží slovo i jídlo jako Boží dar.

Na mnoha místech jsme zaznamenali Bílkovo stylizované písmo – autor cítil potřebu vykládat své dílo a činil to tak, že písmo vkomponovával do svých realizací – architektury, nábytku, grafických listů i kreseb.

Z přízemí pokračovala naše exkurze do prvního patra, kde jsme našli stejné propojení prostor – například v podobě původního spojení ateliéru a dětského pokoje skýtajícího dětem možnost vidět otce kdykoli při práci a komunikovat s ním. Jednotlivé detaily a zejména archaické stavební prvky opět dotvářejí dojem negace geometrie; nastupuje příroda.

Expozice představuje průřez Bílkovou tvorbou, od nejranějších prací („Golgota“ a „Orba je naší viny trest“

– které však neodpovídaly tehdejší představám) až po poslední díla z let 1931-37, za která obdržel cenu, díky níž mohl splatit všechny své dluhy, pramenící z obrovských nákladů na stavbu vily. Mezi ranými předměty 90. let zaujal reliéf „Volba času naše věno“ a nejvyšší sochařská kresba „Jak čas nám ryje vrásky“, plné symbolů, ovlivněné myšlenkami esoterické literatury, které uchvátily autora při pobytu v Paříži. Kresba zobrazuje sfingu, strážkyni tajemství života, kolem je vlna, která obíhá a unášá lidská těla – koloběh lidského života a vzdušná vlna v popředí – proud čistě vody - víra.

Druhou polovinu devadesátých let věnoval Bílek tématu Krista, z této doby pochází velká návrhová kresba k „Ukřižovanému“; dlouho zápasil s tím, jak jej má zachytit, ve smrtelné agonii či ve vítězství věčného života nad hmotou. Tento zápas dokumentuje i korespondence mezi Bílkem a J. Zeyerem. V „Golgotě“ postava Krista chybí a jen kus lana a pohozená trnová koruna připomene nepřítomné trpící tělo, zato v „Orbě“ je již schýlená postava rolníka, orajícího desku Desatera, ztotožnitelná s Kristem. K jasné vizi pak dospěl autor ve zmíněném obraze „Ukřižovaný“, který se stal podkladem pro velkou dře-

vořezbu umístěnou od roku 1899 ve Svatovítské katedrále na Pražském hradě. Za zmínku stojí rovněž socha „Strom, jenž bleskem zasažen, po věky hořel“ a díla z počátku 20. století: „Slepec“ navozující základní otázku - kdo jsme, co zde děláme a kam směřujeme, „Mojžíš“, „Adam a Eva“ a „Úžas“, největší interiérová plastika, jejíž celkový emotivní dojem umocňuje technika řezby – tzv. kanelury a speciální instalace světla. Když člověk stojí pod touto sochou, vnímá zejména její monumentálnost. Pohlédne-li do tváře z vyššího patra, pochopí úžas, který Bílek zamýšlel: úžas člověka nad velkolepostí Stvoření, okamžik poznání Všemohoucí. V prvním patře se však setkáme i s pracemi daleko menších rozměrů: „Orba křížem“, „Povětroň“, „Tanec kolem zlatého telete“ – znázorňující hamižnost a neřest.

Jmenováním těchto děl jsme se jen dotkli bohatství, které vila F. Bílka skýtá. Další stránky bohatství umělecké tvorby a života nabídne setkání připravené na měsíc listopad: Konference „Život a umění Františka Bílka“, která se koná ve Sboru Gustava Adolfa Procházky v Praze 8- Karlíně, a to ve středu 23. listopadu od 10 h. Srdečně vás všechny zveme.

Klára Břeňová

Bilkova vila v Praze na Hradčanech

NAŠE RECENZE **Žalmúzie**

Galerie města Plzně vydala letos knížku s podivuhodným názvem Žalmúzie. V něm jsou zakódována tři slova: žalm, žaluzie a múza, která napovídají, o čem zde jde. Na obsahu publikace se podílejí dva autoři. První z nich je Jiří Pejla ze Zlína (nar. 1958), který pracuje jako konstruktér a má široký rozhled po řadě oblastí života. Zvláště blízká je mu hudba a literatura. Pro uveřejnění vybral deset žalmů, které přiblížil současnému čtenáři a rytmizoval je, aby mohly být zhudebněny. K nim připojil třiatřicet svých básní s překvapivými obrazy, ke kterým se čtenář rád vrátí. V tvorbě J. Pejly je zřetelně znát vliv evangelické zbožnosti. Jediněčně je to vyjádřeno mottem, které knížku uvádí:

Modlitba a báseň sú sestry. Pozvi ich dál a stol im prestri.

Milan Rúfus

Spoluautor Pavel Falátek (nar. 1953) studoval na Střední uměleckoprůmyslové škole v Uh. Hradišti a je soukromým podnikatelem v Plzni. Věnuje se též kresbě, grafice a výtvarné fotografii. V té třetí umělecké činnosti se soustřeďuje na záběry žaluzií ve své pracovně, jimiž probleskuje záře zvenčí. Ve zdánlivě všednosti objevuje podivuhodnou krásu, kterou zprostředkovává vnímavému divákovi. Jeho fotografie umocňují Pejlovy verše. Pavel Falátek je formován evangelickým společenstvím.

Oba autoři poji dlouholeté přátelství, které v Žalmúziích vydalo neobyčejný plod.

Zdeněk Svoboda

*Krásá
uvnitř skrytá*

*protrpěná
odmítáním
urážkami
osaměním*

*dobývající se do zavřených dveří
přes bolest
smutek
nepochopení
volající
na poušti
v bříše velryb
v olivových zahradách*

*trpělivě čeká na ráno rán
Jiří Pejla*

*Žalm 104,1-5
Dobřeč, duše má, Bohu.
Oděn je velebnou krásou,
Zahalen přejasnou září.*

*Mocí svou rozdělil moře,
Vít se stal jeho poslem, plameny ohně mu slouží.*

*Na věky založil zemi,
Bezdnou hlubinu zakryl, rozlehlým vodám břeh určil.*

*Prameny k potokům vyslal,
Stékají k rozkvetlým stráním,
Žitná zvěř se k nim sbíhá.*

*Suchou zem probouzí rosou,
V zahradě dává vzrůst stromům.
Člověk v ní koná své dílo.
Jiří Pejla*

DESATERO I PRO MODERNÍHO ČLOVĚKA 2

Dokončení z minulého čísla

Pokud nechci znát a neakceptuji svoji rodinu a předky, tak vlastně nevím, kam patřím a kdo jsem. Takový člověk bude vždy hrát role, divadelní role, bude kopírovat druhé a využívat je pro vlastní potřebu, neboť neumí dávat lásku a prokazovat úctu druhým, své rodině a nakonec sám sobě, nezná tu zvláštní zodpovědnost za vztah k druhým lidem, k rodině, k přátelům.

Toto přikázání je vyjádřeno kladným způsobem jako povinnost, kterou máme plnit. Na něj navazují další přikázání, která se týkají úcty k životu, k manželství, k majetku, ke slovu. Je jedním ze základů sociální nauky církve.

Páté přikázání se netýká pouze a výhradně malých dětí, ale nás všech, neboť jsme děti Boha, který nás stvořil a světil do péče našich rodičů, prarodičů, dále učitelům, zaměstnavatelům. Jedná se zde o vzdávání cti a autority těmto lidem, ale též nám připomíná povinnosti k naší vlasti a v neposlední řadě i k církvi. Protože je vše oboustranné, toto přikázání též zahrnuje povinnosti rodičů, poručníků, učitelů...

Při dodržování tohoto přikázání máme pomyslně příslibenou odměnu, což neznamená, že nám vše spadne do klína bez práce a námahy, ale spíše nám zaručuje práci v míru a klidu, v dobrém soužití s lidmi a v dobrém vztahu s Bohem. Co by si mohl člověk více přát než pracovat v míru, vychovávat děti v míru a v harmonii. „Z celého srdce cti svého otce a nikdy nezapomeň na porodní bolesti své matky. Pamatuj, že jim děkuješ za své bytí. Čím se jim můžeš odplatit za to, co ti dali?“ (Sir 7,27- 28). „Dodržuj, můj synu, příkaz svého otce a nepohr-

dej naučením své matky... Až půjdeš, povede tě, až si lehneš, bude tě chránit, až se probudíš, bude se s tebou stýkat“ (Př 6,20 – 22). „Moudrý syn přijímá otcovu kázeň, kdo se pošklebuje, nedbá na domluvu.“ (Př 13,1) „Neboť Pán chtěl, aby otec byl od dětí ctěn a potvrdil právo matky u potomstva. Kdo ctí otce, usmíruje své hříchy, kdo si váží matky, jako by sbíral poklady. Kdo ctí otce, dočká se radosti na vlastních dětech a bude vyslyšen, když se modlí. Kdo ctí otce, bude dlouho žít, kdo poslouchá otce, občerstvuje svou matku.“ (Sir 3,2 – 6) „Synu, ujmí se svého otce, když zestáme, a netrap ho, dokud je živ. Slábně-li mu rozum, ber na něj ohled a nepohrdej jím, když ty jsi v plné síle... Kdo opustí otce, je jako rouhač, kdo se obojí na matku, je Pánem proklet.“ (Sir 3,12 – 13,16)

Potom, když si vše převedu do života a praxe, vidím klienty, kteří od narození pobývali v dětských domovech a jiných výchovných ústavech, neboť jejich vlastní matky a otcové o ně nestáli. Jak takový „nechtěný“ člověk v útlém věku má mít pozitivní vztah k rodičům? Sám neví, co je rodina, jak funguje a co obnáší, kolik a co musí člověk vložit do lidských vztahů, neví nic a spíše životem tápe a hledá formou špatných zkušeností, které neumí zpracovávat, brání se útokem, v jeho srdci panuje nedůvěra k lidem. Tito lidé navenek působí hrubě, svrchovaně, nepřátelsky, ale přitom uvnitř jsou to velmi křehké osoby, čekající a prosící o lásku, náklonnost, pohlazení, jsou to lidé s velkým srdcem a sociálním citěním. Neumí dát najevo lásku a soucit, neboť jsou ovládnáni nedůvěrou a ukázali by tak svoji slabou stránku a to, pokud chtějí přežít, nemohou. Ale pokud vše překonají za pomoci

lidí, kteří se jim stanou blízkými a získají jejich důvěru, mají velký předpoklad se stát dobrými a citlivými vychovateli, pečovateli, sociálními pracovníky, pedagogy, prostě lidmi, kteří pracují v pomáhajících profesích.

Mám dojem a myslím si, že kdyby každý člověk každodenně naplňoval všechna přikázání a obzvláště toto, svět by byl lepší, nebyly by plné dětské domovy dětí a většina starých a nemocných rodičů by svůj život nedoživala v domovech důchodců, kam je jejich děti odloží jako někoho, kdo je již nepotřebný, ba naopak je pro ně zátěží - jenom ty jejich důchody jsou ještě dobré. Kariéra a peníze se nám staly prioritou a celou náplní našeho života, přes ně nevidíme člověka, nevidíme bližního svého. Je mi to líto, protože jsem svým rodičům posloužila do jejich posledního dne, umřeli moc brzy a já jim nestihla poděkovat za jejich lásku a péči, nestihla jsem s nimi hovořit již jako dospělý člověk a nemohla jsem již od nich přebírat rady při výchově svých dětí, které byly též ochuzeny o to, že nepoznaly svoji ba-bičku a dědu. Umřeli mi na konci mého dospívání a na prahu dospělosti jsem zůstala sama, chybí mi a budou mi chybět po celý můj život. Dalí mi svoji lásku, starostlivost, péči a vzdělání a odešli, když mi bylo 18 let. Závidím všem, kdo mají ještě rodiče, a bolí mě u srdce, když se k nim patřičně nechovají, nevzdávají jim svoji úctu, péči a vděčnost, neděkují za vše, co jim mohli dát. Jsem ráda, že moji adoptivní rodiče nežili materiálně, ale duchovně a předali mi vše, co k svému životu nebo, lépe řečeno, ke své pouti životem potřebuji.

Jarmila Šenková

ZPRÁVY

Milí přátelé, připomínáme, že od října se v Praze konají pravidelně každou neděli od 19 hodin večerní bohoslužby v jednom ze tří našich sborů.

První neděli v měsíci ve Sboru Alberta Schweitzera v Michli (U Michelského mlýna 27), poslední neděli v měsíci ve Sboru v Krči (Dolnokřesťanská 1) a ostatní neděle ve Sboru knížete Václava Na Zderaze (v Resslově ulici 6).

Rovněž vás rádi přivítáme v Husově sboru v Holešovicích (ul. Farského 3, zastávka metra Vltavská), kde jsou bohoslužby každý čtvrtek od 18 hodin, a v kostele božnické léčebny (bus 177, 200, 202 - zastávka Katovická), kde se setkáváme každý pátek od 15.30 hodin.

(red)

Nové zvony v Hradci

Srdčně vás zveme na slavnostní uvedení nových zvonů pro hradeckou zvonohru, které ponese jména soluňských bratří Cyrila a Metoděje, knížete Václava a biskupa Vojtěcha.

Ve čtvrtek 10. listopadu v 18 hodin ve Sboru kněze Ambrože v Hradci Králové za účasti patriarchy ThDr. Tomáše Butty.

(red)

Bohoslužba v Chlumci

V Husově sboru v Chlumci nad Cidlinou (Klicperovo nám 75) se bude konat dne 4. listopadu od 9 h vzpomínková bohoslužba za zesnulé. (15 min před bohoslužbou je možno zařadit jméno příbuzných do vzpomínek.)

Rostislav Kotrč

Náboženská obec Praha 1-Staré Město nabízí ke koupi dvojjazyčný česko-anglický

Kalendář na rok 2012

Cena: 100 Kč

Objednávejte, prosím, na adrese: Náboženská obec Praha 1-Staré Město, Staroměstské náměstí, Praha 1, e-mail: mikulas@ccsh.cz tel.: 602 958 927

Mgr. Eva Cudlínová, farářka

Bohoslužba v Rokycanech

Vzpomínku na zesnulé konáme v Rokycanově sboru ČCE, Jiráskova ul., ve čtvrtek 3. listopadu od 16.30 hodin. Jste srdečně zváni.

(red)

Bohoslužba v Mirovicích

Bohoslužba se vzpomínkou na zesnulé v mirovicím Husově sboru se bude konat 1. listopadu v 18 hodin.

(red)

Bohoslužba v Písku

Bohoslužba se vzpomínkou na zesnulé se koná v píseckém Husově sboru 2. listopadu v 18 hodin.

(red)

G. Verdi - Requiem

Fenomenální Verdiho skladba pro sbor a orchestr v podání Pražských Pěvců pod vedením Stanislava Místra. 2. listopadu v 18 h ve velkém sále Husova sboru ve Vršovicích.

(red)

Luther a jeho předchůdci

Lutherova společnost zve při příležitosti připomínky 494. výročí začátku Lutherovy reformace církve a 528. výročí narození Martina Lut-

hera na přednášku „Luther a jeho čeští předchůdci“. Přednáška Martina Wernische, vedoucího katedry církevních dějin na Evangelické teologické fakultě Univerzity Karlovy, se uskuteční v úterý 8. listopadu v 18 h v Lutherově síni při chrámu sv. Michala V Jirchářích na Novém Městě pražském. Přednáška se pokusí objasnit, jak saský reformátor hleděl na Mistra Jana Husa a jeho následovníky: s poctivým zahrnutím kritiky, ale se zájmem, v čem je oceňoval kladně.

(red)

O ekologii v Emauzích

Ekologie - hodnoty a priority je téma besedy s Mgr. Ing. Štefanem Šrobárem, CSc., konané v úterý 8. listopadu od 17.30 h v přízemí kláštera Emauzy v Praze 2, Vyšehradská 49. K účasti zve Ekologická sekce České křesťanské akademie.

JNe

Koncerty u sv. Mikuláše

- * 31. 10. - 14 hodin
Bach, Vivaldi, Mozart
Consortium Pragense Orchestra,
Y. Škvárová - mezzosoprán,
M. Laštovka - trubka
- * 1. 11. - 17 hodin
Bach, Händel, Dvořák
Y. Škvárová - mezzosoprán,
J. Kalfus - varhany
- * 3. 11. - 17 hodin
Bach, Mozart, Telemann
V. Vlha - hoboj,
F. Šťastný - čembalo, varhany
- * 4. 11. - 17 hodin
Bach, Telemann, Händel
M. Šestáková - varhany,
V. Kozderka - trubka
- * 4. 11. - 20 hodin
Dvořák, Vivaldi, Ravel, Händel
New Prague Radio Symphony
Collegium,
M. Zvolánek - trubka
- * 5. 11. - 17 hodin
Bach, Franck, Bizet
I. Slavíková - mezzosoprán,
B. Rabas - varhany
- * 5. 11. - 20 hodin
Dvořák, Vivaldi, Ravel, Händel
New Prague Radio Symphony
Collegium,
M. Zvolánek - trubka
- * 6. 11. - 17 hodin
Bach, Händel, Smetana
DUO PER LA GIOIA,
Z. Šolcová - harfa,
M. Mesany - flétna
- * 6. 11. - 20 hodin
Bach, Dvořák, Liszt, Gershwin
Prague Brass Ensemble,
From Baroque to Jazz,
A. Bárta - varhany

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Varování před zákoníky

Vyberete-li správné zakončení následujících vět, získáte písmenka do tajenky, ze které se dozvíte, kdo je náš největší učitel. Pomoci vám může text Matouš 23,1-12.

1. Zákoníci svazují těžká břemena a
 - a) sami se s nimi vláčejí (B), b) nakládají je lidem na ramena (K), c) najímají si nosiče (M)
2. Zákoníci všechny své skutky konají tak, aby
 - a) je lidé viděli (R), b) aby je nikdo neviděl (L), c) aby při tom viděli ostatní (E)
3. Zákoníci si modlitebni řemínky
 - a) stříhají (H), b) rozšiřují (I), c) utahují (A)
4. Zákoníci si třásně
 - a) zkracují (V), b) přišívají (I), c) prodlužují (S)
5. Zákoníci mají rádi přední místa
 - a) u soudu (C), b) v divadle (N), c) na hostinách (T)
6. Zákoníci mají rádi přední sedadla
 - a) v chrámu (A), b) v synagógách (U), c) na koncertech (Ě)
7. Zákoníkům se líbí, když je lidé na ulici zdraví a říkají jim
 - a) Pane (Z), b) Místě (S), c) Bratře (M)

(Řešení z minulého čísla: Dvojpríkázání lásky.)

Jana Krajčříková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčříková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

ZEKUMENY

SOCHA KRISTA V BRAZÍLIÍ SLAVÍ OSMDESÁTKU

Před osmdesátí lety, 12. října 1931, byla na vrchu Corcovadu, dominujícím brazilské metropoli a jejímu zálivu, vztyčena osmatřicetimetrová socha Krista Spasitele, která od roku 2007 náleží k sedmi divům moderního světa.

Historie sochy Krista Spasitele je ovšem ještě starší – myšlenku na stavbu obdobného díla podnítil lazariánský kněz Pedro Maria Boss u císařské princezny Isabely Brazilské již roku 1859. Teprve v roce 1921 se však začalo diskutovat o projektu, připomínajícím sto let brazilské nezávislosti; byla zvolena hora Corcovado kvůli své dominantní pozici a zpracováním návrhu byl pověřen ing. Heitor da Silva Costa. Kardinál Dom Sebastiao Leme v září 1923 zorganizoval týdenní národní sbírku. Po zpracování projektu v letech 1921-1923 společně s malířem a rytcem Carlem Oswaldem se ing. da Silva odebral do Evropy, aby našel vhodného sochaře, který by zhotovil závěrečnou maketu projektu. Volba padla na Francouze Paula Landowského. Strukturální výpočty byl zároveň pověřen nejvýznamnější odborník své doby, francouzský inženýr Albert Caquot. Práce na stavbě pak byly zahájeny roku 1926.

(red)

KŘESŤANSTVÍ SE PŘESOUVÁ NA JIH

Od 4. do 7. října se v indonéském Manadu konalo Globální křesťanské fórum, kde vystoupil mj. australský statistik náboženství Peter Crossing. Ten se svým týmem pracuje na Světovém atlasu křesťanství. Promluvil o změnách v podílu křesťanů na světové populaci. Připomněl, že se dnes 3/4 křesťanů nachází na jižní polokouli – v Africe, v Latinské Americe a v Asii, zatímco kolem r. 1910 žilo 66 % křesťanů v Evropě. Zatímco celkový podíl křesťanstva – 32 % - zůstává za posledních 100 let přibližně stejný, „gravitační centrum“ se přesouvá na jih. Zatímco finančně dominují stále křesťané ve vyspělých zemích severu, představují 2/3 křesťanů žijících na jihu jen 17 % příjmu. Křesťanství přestalo být „náboženstvím bílého člověka“.

Římští katolíci tvoří 1,2 miliardy obyvatelstva, 349 evangelických, pravoslavných a anglikánských církví tvoří 560 milionů obyvatel, evangelikálů je 600 milionů, k letničním se hlásí odhadem 178 milionů lidí.

podle res Claritatis

ISLÁM MÁ BÝT VE FRANCII PŘEVLÁDAJÍCÍM NÁBOŽENSTVÍM

Nový výzkum naznačuje, že ve Francii je v současné době více praktikujících muslimů než praktikujících římských katolíků. Zatímco se 64 procent Francouzů označuje za římské katolíky, pouze 2,9 procenta populace skutečně praktikuje římskokatolickou víru. Pro srovnání 3,8 procenta obyvatel praktikuje islám. Výzkum byl proveden Francouzským institutem veřejného mínění z popudu římskokatolického listu La Croix.

Ještě zajímavější je pro islámské orgány ve Francii zjištění, že se pouze 41 procent ze 6 milionů muslimů v zemi označuje za „praktikující“, i když 75 procent je rádo, že jsou označováni za „věřící“. Sedmdesát procent rovněž tvrdí, že slaví islámský svatý měsíc ramadán. Většina francouzských muslimů pochází z bývalých kolonií v severní a subsaharské Africe.

Dalším důkazem je také to, že mešity jsou stavěny mnohem rychleji než římskokatolické kostely. Mohammed Moussaoui, prezident Francouzské muslimské rady, minulý měsíc odhadoval, že po celé zemi se nyní staví asi 150 nových mešit.

Oproti tomu Římskokatolická církev ve Francii postavila v posledních deseti letech jen 20 nových kostelů a více než 60 kostelů bylo oficiálně uzavřeno. O mnoha z nich bylo rozhodnuto, že se stanou mešitami, uvádí La Croix.

Průzkum provedený v roce 2009 Amsterodamskou školou pro sociologické bádání naznačuje, že v letech 2001–2006 bylo postaveno téměř 500 nových mešit, přičemž celkem je jich více než 2000. Mnohé z těchto nových objektů ale byly postaveny na místech, kde již existovala islámská komunita, jež užívala provizorní prostory – takzvané „islám sklepy“. Jeden z nejvýznamnějších muslimských vůdců ve Francii, Dalil Boubaker, který je představeným Velké mešity v Paříži, nedávno vyzval, aby se počet mešit v zemi znovu zdvojnásobil - na 4000, aby byla uspokojena vzrůstající poptávka. Nedostatek budov pro islámskou populaci ve Francii vede k tomu, že se do mnoha mešit nevejdou věřící, kteří přicházejí na páteční modlitby, a mnoho muslimů se proto modlí venku na ulicích. Ale muslimové modlí se mimo mešity vytvářejí politické napětí.

Francouzský prezident Nicolas Sarkozy také nedávno označil modlitby na ulicích za „nepřijatelné“ a dodal, že ulice se nemohou stát „rozšířením mešity“. Minulý měsíc ministr vnitra Claude Guéant navrhl, aby muslimové raději používali prázdná kasárna. Modlitby na ulicích „musí skončit“, prohlásil.

Ve snaze vyřešit krizi s nedostatkem místa se v jihofrancouzském městě Marseille nyní buduje mešita, jež pojme 7000 věřících. Pětadvacet procent obyvatel Marseille tvoří muslimové.

Francie je často označována za „nejstarší dceru katolické církve“, protože místní církev udržuje nepřerušené společenství s římským biskupem od 2. století. Ale někteří starší evropští biskupové už dlouho předpokládají úpadek katolicismu a jeho zastínění islámem na celém kontinentu.

(red)

Roční předplatné na rok 2011 činí 364 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100